

Till
Länsstyrelsen i Värmlands Län
Länsstyrelsen i Västra Götaland

Synpunkter på förslag till fredningsområde och nytt regelverk i Vänerfisket

Havs- och vattenmyndigheten tillsammans med länsstyrelserna i Värmland och Västra Götaland har i akt att skydda beståndet av laxartade fiskar från Gullspångsälven lämnat förslag om förändringar av regelverket i Väneren som påverkar fiskemöjligheterna, främst gösfisket i sjön, på ett negativt sätt.

Svenska Insjöfiskarenas Centralförbund (SIC) och Vänerens Fiskareförbund vill börja med att påpeka att laxfiskarnas i Gullspång tillkortakommande helt och fullt har sitt ursprung i *Gullspång-Munkfors Kraft AB:s* byggnation av Gullspångsverket 1908.

Förvaltaren torde därmed i över ett sekel haft möjlighet att vidta åtgärder för att förkovra såväl stammen av öring och lax för dess egen skull som iföre dess värde för fiskenäring, fastighetsägare och rekreationsfiske, genom att återställa reproduktionsplatserna.

Kraftbolaget har, med förvaltarens helhjärtade stöd, skött sina åligganden genom att enligt vattendomen stödutsätta laxfiskar som kompensation till de yrkesfiskare och fastighetsägare som drabbats av kraftverksbygget.

Först under senare år har förvaltaren kommit fram till att just de ursprungliga renrasiga gullspångsgenerna bör skyddas.

Denna förändrade syn innebär också förändrade förvaltningsmetoder. Förvaltaren inser därvid att ändringar av vattendomar eller inlösen av kraftverk inte är möjligt av kostnadsskäl.

Ett alternativ står då tillbuds.

Detta alternativ är reglering av fisket, som oaktat sin dåliga effekt ger en viss sinnesfrid och innebär låga kostnader, då det drabbar kategorier som har svårare att värja sig än den kapitalstarka kraftindustrin.

Vi reagerar generellt mycket starkt mot att tillkortakommanden som begås av en part skall rättas till av en annan part som inte kan anses som vållande till aktuellt misstag.

Vi accepterar inte att det uppstår en situation där media och allmänhet ges en bild av att fiskenäring och sportfiskare orsakat en situation som i verkligheten beror på kraftutbyggnaden 1908 och den hos förvaltaren förändrade synen på genetiken.

Vi accepterar inte heller att fiskenäringen drabbas av de kostnader som beror på att förvaltaren inte tänkte på att beakta genteorin i samband med tillstånden för kraftverksutbyggnaden.

Dessa kostnader, som enligt nuvarande förslag oskäligen föreslås vara nedläggning av fiskeföretag, skall enligt vår mening ovillkorligen bestridas till sin helhet av förvaltaren och kraftverksägaren efter deras egen bedömning av parternas skuld till tillkortakommandet.

Konsekvenser av förslaget som drabbar gösfisket:

1. Förslaget saknar konsekvensanalys för fiskenäringen. Avsaknad av konsekvensanalys innebär brister i möjligheten för Havs- och vattenmyndigheten att fatta välgrundat beslut:

I närheten till det föreslagna fredningsområdet finns drygt en tredjedel av Vänerns fiskeföretag lokaliserade. Av dess bedöms 14 företag drabbas så allvarligt att avveckling blir ett troligt resultat. Det är 4 av 7 fiskande i Kristinehamns kommun, samtliga 7 fiskeföretag i Gullspång, samt 3 av 6 företag i Mariestads kommun. De 6 företag som inte förtecknats ovan fiskar för tillfället utanför det tänkta fredningsområdet, men drabbas ändå på sikt genom att det framgent hindras från framtida fiske i fredningsområdet.

Förslaget innebär inte att allenast fredningsområdets del blir ofiskbar för gösfiske. Djupet i Väneren utanför fredningsområdet är långt över de 10 – 30 meter som krävs för att fiska gös. Tillsammans med strama regler för hängning av gösnät innebär detta ett totalt fiskestopp även utanför fredningsområdet.

I sammanhanget tycks länsstyrelserna i sina nya nätdispenser försöka minska totala tillåtna totallängder. Längre fisketurer blir dessutom fler fisketurer när nätlängderna minskas.

2. Med stor glädje *MSC-certifierade* SIC gösfisket i Väneren/Mälaren 2017. Med så omfattande planerade minskningar av gösfisket kan inte SIC inför övriga medlemmar försvara dryga utgifter för *MSC-certifiering* för ett så ringa fiske som kommer att återstå i sjön.

Samma sak gäller med *Kontrollprogrammet avseende dioxin i sik*. Med en minskning av antalet fiskeföretag till under 40 om något år, finns inget underlag för vidare arbete med detta projekt.

Då fisket kommer att bli obetydligt i östra bassängen ser vi inget behov att fortsätta samarbete inom forskning och samarbetsorgan för Väneren.

3. I förvaltningen av våra sjöar saknas analys av det samlade resultatet av åtgärder som hindrar fiskenäringen. Konsekvenserna för fiskenäringen av det nu framlagda förslaget förstärks av tidigare beslut av diverse myndigheter.

Exempelvis avvecklades sikfisket 2015 efter beslut av annan del av myndighetsutövningen, som möjliggjordes genom misskötsel på Näringsdepartementet. Intäkterna minskade med mångmiljonbelopp.

Havs- och vattenmyndigheten aktiva ansträngningar att använda regelverket för att minska antalet licenser och hindra nya är ytterligare ett exempel på marginaleffekter som är kostsamma för näringen.

Åltillståndens succesiva avveckling skall också ses som en marginaldel som starkt kommer att påverka fisket negativt under kommande år. Trots att alternativet är malning av ål i nedströms varande kraftverk.

Avslutningsvis föreslår vi ett moratorium avseende förslaget gösfiskehindrande delar under tre år, så att gösfisket inte abrupt upphör med de konsekvenser som beskrivs ovan.

Under denna tid föreslås att de drabbade parterna tillsammans med myndigheterna kraftfullt analyserar bifångster av lax i gösfisket och även analysera möjlighet till fiske av laxfiskar utan bifångster av skyddade sådana.

Med vänlig hälsning

SIC

Mats Eriksson
Styrelseordförande i SIC

Vänerns Fiskareförbund

Boris Åström
Styrelseordförande i Vänerns FF
Styrelseledamot SIC